

Dėl pieno kokybės rodiklių (BBS ir SLS) vertinimui taikomų viršutinių ribų

Mantas Staškevičius
Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos
Veterinarijos sanitarijos skyriaus vedėjas

2017-08-08

2016 m. vasario 2 – 12 d. Europos Komisijos Maisto ir veterinarijos biuro (FVO) pieno sektoriaus auditas

Bendros išvados: Lietuvoje pieno sektoriaus oficialiosios kontrolės sistema tinkamai organizuota, taikant šią sistemą gali būti įvykdyta dauguma susijusių ES reikalavimų. Iš esmės oficialioji kontrolė taip pat vykdoma tinkamai. <...>

Konkreiti išvada: Žalio pieno parametrai apskaičiuojami taikant pritaikytą metodą, neatitinkantį Reglamento (EB) Nr. 853/2004 II priedo IX skirsnio III skyriuje nustatytų reikalavimų, – tai daro poveikį Lietuvos bendrai žalio pieno atitikties reikalavimams.

Rekomendacija Nr. 2 Pagal Reglamento (EB) Nr. 854/2004 IV priedo II skyriaus 1 pastraipos reikalavimus kompetentinga institucija turėtų tikrinti, ar, apskaičiuojant žalio pieno bendro bakterijų skaičiaus ir somatinių ląstelių skaičiaus geometrinį vidurkį, laikomasi Reglamento (EB) Nr. 853/2004 III priedo IX skirsnio I skyriaus III dalies 3 punkto a papunktyje nustatytų reikalavimų.

ES reglamentavimas (EB) Nr. 853/2004

3. a) Maisto tvarkymo subjektai turi imtis priemonių užtikrinti, kad žalias pienas atitiktų šiuos kriterijus:

i) jei tai žalias karvės pienas:

Bendras bakterijų skaičius 30 °C (vienne ml)

≤ 100 000 (1)

Somatinių ląstelių skaičius (vienne ml)

≤ 400 000 (2)

(1) Per du mėnesius atliktų tyrimų, per mėnesį imant ne mažiau kaip du mėginius, nustatytas geometrinis vidurkis.

(2) Per tris mėnesius atliktų tyrimų, per mėnesį imant ne mažiau kaip vieną mėginį, nustatytas geometrinis vidurkis, išskyrus kai kompetentinga institucija nurodo naudoti kitą metodiką atsižvelgdama į gaminamų produktų kiekių sezoninius svyravimus

ii) jei tai kitų rūšių gyvūnų žalias pienas:

Bendras bakterijų skaičius 30 °C (vienne ml)

≤ 1 500 000 (1)

(1) Per du mėnesius atliktų tyrimų, per mėnesį imant ne mažiau kaip du mėginius, nustatytas geometrinis vidurkis.

b) Tačiau, jei kitų rūšių gyvūnų, išskyrus karves, žalias pienas yra naudojamas produktams iš žalio pieno, kuriuos gaminant pienas nėra niekaip termiškai apdorojamas, gaminti, maisto tvarkymo subjektai privalo imtis priemonių užtikrinti, kad žalias pienas atitiktų šį kriterijų.

Bendras bakterijų skaičius 30 °C (vienne ml)

≤ 500 000 (1)

(1) Per du mėnesius atliktų tyrimų, per mėnesį imant ne mažiau kaip du mėginius, nustatytas geometrinis vidurkis.

Nacionalinis reglamentavimas

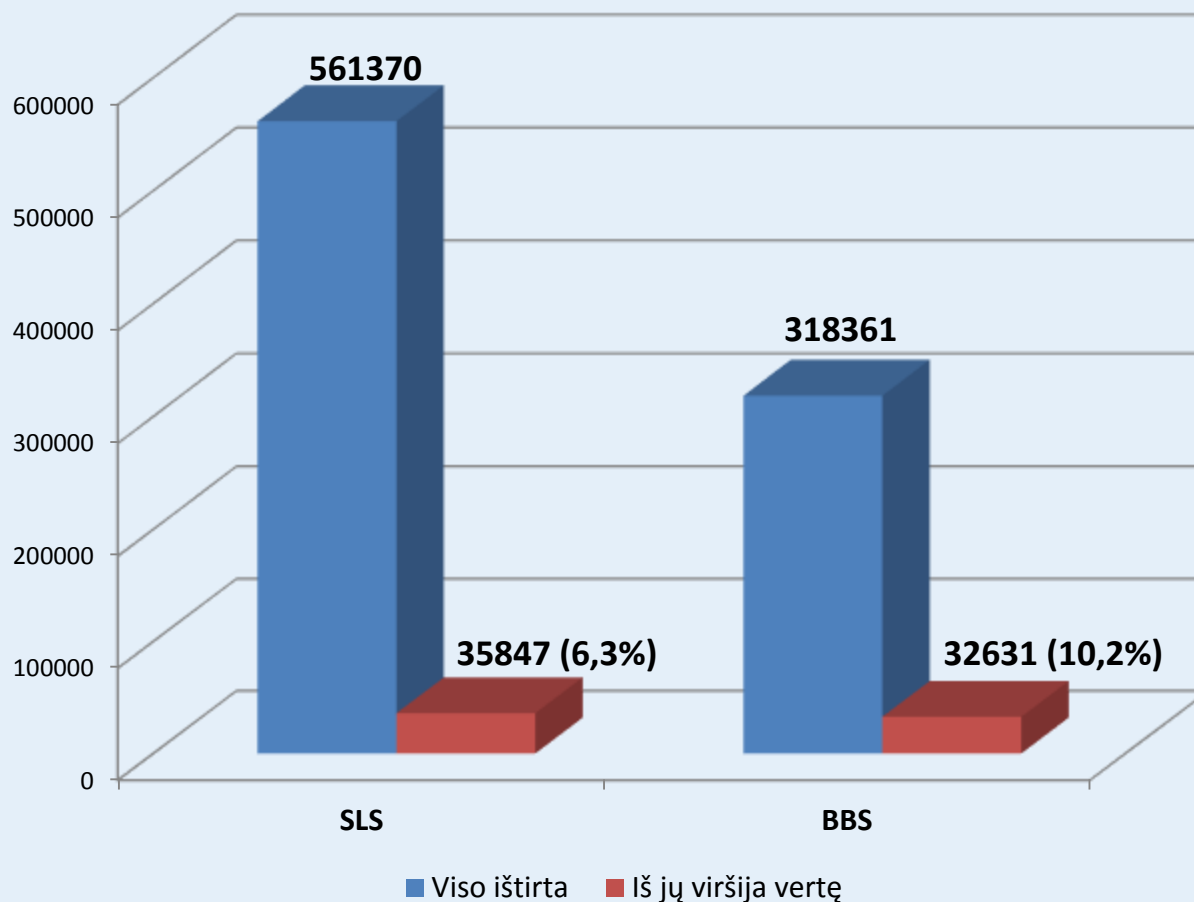
Pieno supirkimo taisyklės, 34 punktas - „Pieno kokybės rodikliai bei jų tyrimo periodiškumas turi atitikti šių taisyklių 1 priede nurodytus reikalavimus. ~~Pieno kokybės rodikliams vertinti taikomos šios viršutinės ribos: bendram bakterijų skaičiui 300 tūkst. KSV/ml, somatinių ląstelių skaičiui 800 tūkst./ml.“~~

ŽŪM 2017-01-26 įsakymas Nr. 3D-33 „Dėl pieno supirkimo taisyklių pakeitimo“, įsigalios 2017-10-01

SLS > 800 ir BBS > 300 tyrimo rezultatų procentas nuo ištirtų mėginių skaičiaus 2017 m

BBS > 300 ir SLS > 800 viršijimo priežastys pieno ūkiuose

BBS > 300

- Higiena
- Nepakankamas pieno indų plovimas
- Neužtikrinamas vandens pašalinimas iš talpų
- Neužtikrinamas pieno atšaldymas
(atšaldoma talpose su leduotu vandeniu)
- Šiltas pienas sumaišomas su šaltu
- Naudojamas netinkamas vanduo
- Pieno laikymo patalpa
- Kenkėjų kontrolė

SLS > 800

- Sergančios karvės:
 - negydomos, slaptais mastitais sergančios karvės
 - sergančių karvių neatskyrimas
- Fiziologinės priežastys:
 - laktacija
 - ruja
 - senos karvės
- Laikymo sąlygos:
 - traumos, metų laikas
- Pašarų problemos

Įgyvendinimo planas dėl BBS > 300 ir SLS > 800 „lubų“ panaikinimo

Tyrimų protokolo pavyzdys

VĮ „PIENO TYRIMAI“
Radvilų Dvaro g. 31, LT-48331 Kaunas
tel. (8 37) 363653

LABORATORIJOS SUVESTINIS PROTOKOLAS Nr.57T-16-1-231812-LSP (54)
Lydraštis 16-1-7795

Užsakovas - AB
Kauno g. 11 , 4520

Mėginių ėmimo vieta: Rajonas: Marijampolė, punktas: Ūk. V.V (0908)

Paimta: 16.09.22 Atvežta 16.09.22 Ištirta 16.09.23

Maišelis A033091 Byla 60181 KP 75

Ankstesni duomenys

-Nr-Knygel-	GLVK	R%	B%	L%	Kp	SLS, t	SLg, t	IL	Ur, mg	pH	Paimta	R%	B%	L%
1 000118	*****0543	4.39	3.48	4.30	1.304	371	334	18	6.62	16.09.12	4.06	3.30	4.33	

Nemokamas tel. 8 800 55545 pasiūlymams, pretenzijoms ir nusiskundimams

* Įgyvendinant Europos Sąjungos Reglamentą (EB) Nr. 853/2004, nuo 2017-10-01 pieno kokybės rodiklių vertinimui apskaičiuojant geometrinį vidurkį nebus taikomos viršutinės ribos (bendram bakterijų skaičiui - 300 tūkst. KSV/ml, somatinių ląstelių skaičiui – 800 tūkst./ml).

Pereinamuoju laikotarpiu nuo 2017-02-01 VĮ „Pieno tyrimai“ internetinėje svetainėje bus galima patikrinti BBS ir SLS geometrinius vidurkius pagal faktinius tyrimų rezultatus, jei nustatytas rezultatas viršys iki šiol taikomas viršutines ribas.

* Konsultaciją gali suteikti:

- ✓ VĮ „Pieno tyrimai“
- ✓ Privatūs vet. gydytojai
- ✓ Teritoriniai VMVT padaliniai

Pieno tyrimai

Įmonė: UAB
 Rajonas: Alytaus r.
 Punktas: 122
 Gamintojas: 41
 Tyrimo periodas:
 nuo: 2016.07.01 iki: 2016.07.31

Ankstesnių mėnesių duomenys:
[2016 birželio mėn.](#)
[2016 gegužės mėn.](#)

Geometrinis be ribų

Knygelė	R	B	L	SLS	SLSg	Ur	pH
417	2.87	3.15	4.48	1570	534	32	6.53

Pieno kokybės tyrimai

Paėmimo data	Atvežimo data	Tyrimo data	Somatinių ląstelių skaičius, tūkst./ml			Bendras bakterijų skaičius, tūkst./ml			Neatit. PST SLS įsk.I - BBS įsk.I	Konteineris	Plomba	Prot. Nr.
			SLS	Geom. vid.	Past.	BBS	Geom. vid.	Past.				
16.07.03	16.07.04	16.07.05	191	369								
16.07.11	16.07.11	16.07.12				30	38			12368	3135317	16-1-179195
16.07.21	16.07.21	16.07.21	800	448					1-0	19489	3134292	16-1-191609
16.07.25	16.07.25	16.07.26				209	67			10693	3138074	16-1-193657
16.07.28	16.07.29	16.07.30	75	313						28211	3134320	16-1-262989
417. Gamintojo vid.			355			120						
122. Daugų vid.			224			56						

Knygelė	R	B	L	SLS	SLSg	Ur	pH
417	3.97	3.27	4.52	75	407	35	6.53

Geometrinis be ribų

Kur gauti konsultacijas pieno kokybei pagerinti?

1. Tinkamas pieno atšaldymas ūkyje po melžimo
2. Pieno privežimo paslaugos gerinimas
3. Pieno ūkyje higienos sąlygų pagerinimas
4. Slaptų mastitų problemos sprendimas
5. Sergančių gyvulių atskyrimas
6. Gyvūnų šėrimo klausimai

1-5 ir 6-10 karvių
ūkiai

Ūkininkus pieno kokybės gerinimo klausimais pakonsultuoti gali:

- ✓ VĮ „Pieno tyrimai“ nemokama linija: (8 800) 55545
- ✓ Privatūs veterinarijos gydytojai, kurie aptarnauja pienininkystės ūkį
- ✓ Teritoriniai VMVT padaliniai nemokama linija (8 800) 40403

Ačiū už dėmesį!